Силабус освітнього компонента
Програма навчальної дисципліни

Механізми публічного управління соціально-економічними змінами

Шифр та назва спеціальності
281 – Публічне управління та адміністрування

Інститут
Навчально - науковий інститут соціально - гуманітарних технологій

Освітня програма
Публічна політика та управління соціально - економічними змінами

Кафедра
Соціології і публічного управління (305)

Рівень освіти
Третій (освітньо-науковий)

Тип дисципліни
Фахова,

Семестр
2

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

МОРОЗ Володимир Михайлович

Volodymyr.Moroz@khpi.edu.ua
Мороз Володимир Михайлович
Доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри соціології і публічного управління НТУ «ХПІ».
Автор понад 300 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Ризик-менеджмент в системі прийняття управлінських рішень», «Методологія організації наукових досліджень та методика написання наукових текстів», «Глобалізація і політика національної безпеки». Член спеціалізованої вченої ради Д64.707.03.
Детальніше про викладача на сайті кафедри
http://web.kpi.kharkov.ua/sp/profesors-ko-vikladats-kij-sklad

ТЕРЕЩЕНКО Діна Акрамівна

dina.tereshchenko@khpi.edu.ua
Доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри соціології і публічного управління НТУ «ХПІ».
Авторка понад 200 наукових і навчально-методичних публікацій.
Провідна лекторка з курсів: «Державне та регіональне управління», «Адміністративний менеджмент», «Паблік рілейшнз».
Детальніше про викладача на сайті кафедри
http://web.kpi.kharkov.ua/sp/profesors-ko-vikladats-kij-sklad

Загальна інформація

Анотація

Освітній компонент спрямований на формування у здобувачів вищої освіти уявлень про теоретико-методологічні засади та практичні аспекти застосування механізмів публічного управління для забезпечення соціально-економічних трансформацій у сучасному суспільстві. Курс охоплює процедури аналізу публічної політики, інституційні, стратегічні, бюджетно-фінансові, регуляторні, соціальні та комунікаційні механізми управління змінами, а також методи їх оцінки й оптимізації. У межах навчання детально розглядаються сучасні виклики, що постають перед державою в умовах глобалізації, цифровізації та турбулентності зовнішнього середовища. У процесі навчання здобувачі опановують: сучасні аналітичні інструменти (SWOT-аналіз, бенчмаркінг); цифрові технології публічного управління (blockchain, big data, електронне урядування); методи розробки програмних і нормативно-правових документів; техніки стратегічного планування. Освітній компонент формує здатність до комплексного дослідження проблем публічної політики, розробки доказово обґрунтованих стратегій розвитку, проєктування ефективних інституційних механізмів та підготовки аналітичних документів (концепцій, програм) для розв'язання актуальних завдань на національному, регіональному та місцевому рівнях. Особлива увага приділяється практичному застосуванню інституційних, фінансово-бюджетних, регуляторних, адміністративних, соціальних і комунікаційних механізмів. Зміст дисципліни інтегрує знання з економіки, державного управління, соціології та політології задля формування цілісного розуміння процесів суспільних трансформацій.

Мета та цілі дисципліни

Метою дисципліни «Механізми публічного управління соціально-економічними змінами» є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти системних теоретичних знань і практичних умінь застосовувати науково обґрунтовані механізми публічного управління для ініціювання, супроводу та оцінювання соціально-економічних змін на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях. Дисципліна орієнтована на розвиток дослідницької та проєктувальної спроможності аспірантів: здатності поєднувати загальнонаукові методи пізнання з інструментарієм публічного управління, розробляти обґрунтовані стратегічні й програмні документи з урахуванням міжнародного досвіду, а також критично осмислювати власні наукові результати в контексті сучасного стану дослідження проблеми.
Завдання дисципліни полягають у формуванні уміння застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання, закони, закономірності й принципи управління для аналізу та розв'язання проблем публічного управління соціально-економічними змінами. Дисципліна також покликана ознайомити аспірантів з основними засадами наукового менеджменту, специфікою управління науковими проєктами та порядком реєстрації прав інтелектуальної власності, що виникають у процесі дослідження механізмів управління змінами. Окремим завданням є розвиток здатності визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого соціально-економічного розвитку на різних рівнях публічного управління. Дисципліна формує уміння розробляти програмні документи — стратегії, програми, концепції — та готувати проєктні запити на фінансування досліджень на основі аналізу зарубіжного досвіду, оцінки правового й ресурсного забезпечення, а також розвиває здатність адаптувати й застосовувати сучасні управлінські моделі, підходи та міжнародний досвід при проєктуванні й реорганізації організаційних структур управління. Важливим завданням є формування уміння отримувати самостійні науково-прикладні результати, що сприяють розв'язанню значущих теоретичних або прикладних проблем публічного управління, а також розвиток здатності критично аналізувати й узагальнювати результати власних досліджень і напрацювання інших дослідників у контексті сучасного стану наукового знання з проблематики управління соціально-економічними змінами.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота. Підсумковий контроль – екзамен.

Компетентності

Інтегральна компетентність:

Здатність розв’язувати комплексні та значущі проблеми у сфері професій̆ної̈ та/або дослідницько-інновацїй̆ної̈ / науково педагогічної̈ діяльності за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування», що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професій̆них практик.

Загальні компетентності:

ЗК 03. Здатність ініціювати дослідницько-інновацїй̆ні проекти та автономно працювати під час ї̈х реалізації̈.

ЗК06. Здатність комплексно вирішувати значущі проблеми суспільного розвитку.

ЗК07. Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових і комплексних ідеї̆.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 04. Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та на рівні організації̈.

СК 05. Здатність ініціювати, організовувати та керувати інновацїй̆ними проектами на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК 06. Здатність планувати й організовувати роботу дослідницьких колективів з вирішення наукових і науково-освітніх завдань.

адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.

СК 10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення, в тому числі в конфліктних ситуаціях, а також з метою ї̈х запобігання.

СК 11. Здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління та адміністрування.

СК 12. Здатність до використання новітніх технологїй̆, проведення моніторингу і забезпечення ефективного контролю в системі публічного управління.

Результати навчання

РН 03. Знати та уміти застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання, закони, закономірності та принципи управління для розв'язання проблем публічного управління та адміністрування.

РН 05. Знати основні засади наукового менеджменту, управління науковими проектами, реєстрації̈ прав інтелектуальної̈ власності.

РН 06. Уміти визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

РН 08. Уміти готувати проектні запити на фінансування наукових досліджень, розробляти програмні документи (стратегії̈, програми, концепції̈) виходячи із аналізу зарубіжного досвіду, оцінки правового і ресурсного забезпечення та добору адекватних механізмів розвитку публічного управління та адміністрування.

РН 10. Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації̈ організацїй̆них структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

РН 11. Уміти отримувати науково-прикладні результати, які сприяють розв’язанню важливої̈ теоретичної̈ або прикладної̈ проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, що мають загальнонаціональне або світове значення.

РН 13. Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної̈ наукової̈ проблеми.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредити ECTS): лекцї – 20 год., практичні роботи –10 год., самостійна робота – 60 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

«Педагогіка і психологія вищої̈ освіти з методикою викладання», «Іноземна мова для комунікації̈ у науково-педагогічному середовищі».

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Організація освітнього процесу з освітнього компонента ґрунтується на поєднанні класичних академічних підходів та сучасних освітніх технологій, орієнтованих на розвиток практичних компетенцій майбутніх фахівців публічного управління. Методи проведення лекційних занять: пояснювально-ілюстративний метод (подання теоретичного матеріалу із застосуванням мультимедійних технологій: демонстрація презентацій, схем, аналітичних графіків та візуалізації нормативно-правових баз); метод проблемного викладення (моделювання проблемних ситуацій, постановка пізнавальних завдань, зіставлення альтернативних наукових поглядів і підходів до реформування публічної служби з метою стимулювання критичного мислення здобувачів). Методи проведення практичних занять: репродуктивний метод (закріплення базового понятєво-категоріального апарату курсу, робота з текстами законодавчих актів України (Закони «Про державну службу», «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Про запобігання корупції» тощо); частково-пошуковий (евристичний) метод (виконання практичних кейсів (case-study), розв'язання ситуаційних завдань щодо врегулювання конфлікту інтересів, проходження конкурсного відбору та підготовка індивідуальних проєктів). Важливу роль в освітньому процесі відіграє самостійна робота студентів, що забезпечується використанням сучасних платформ електронного навчання, зокрема Microsoft Teams. Інтерактивне середовище платформи забезпечує зручне проведення онлайн-лекцій, оперативне оприлюднення навчально-методичних матеріалів та постійну комунікацію між викладачем і здобувачами. Крім того, такий формат сприяє організації ефективного зворотного зв'язку, своєчасній перевірці завдань та проведенню поточного й модульного контролю знань у режимі реального часу.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Теоретико-методологічний інструментарій розв’язання проблем публічного управління соціально-економічними змінами

Загальні та спеціальні методи наукового пізнання в дослідженні соціально-економічних змін. Закони, закономірності та принципи управління трансформаційними процесами. Концептуальні підходи до публічного управління змінами: системний, процесний, ситуаційний, синергетичний. Теорії змін: еволюційна, революційна, інституціональна. Методологія аналізу публічної політики (policy analysis) та її інструментарій. Процедури policy cycle для забезпечення соціально-економічних змін. Методологія наукового обґрунтування управлінських рішень для розв'язання актуальних проблем галузі.

Тема 2. Соціально-економічні зміни та особливості управління ними на місцевому, регіональному та державному рівнях.

Цивілізаційні виклики та філософія трансформації; діалектика єдності змісту трансформації та зміни. Поняття та різновиди соціально-економічних змін, рівні їх актуалізації. Соціально-економічні зміни як рефлексія системи та її властивість до саморозвитку. Обґрунтування підстав для втручання держави в управління змінами. Детермінанти формування запитів на соціально-економічні зміни. Суб’єкти та об’єкти трансформаційних процесів. Специфіка формування запитів на зміни на місцевому, регіональному та державному рівнях (вертикаль публічної влади). Вплив цифровізації, інструментів електронного урядування та Big Data на динаміку соціально-економічних змін.

Тема 3. Механізми публічного управління та їх інноваційний потенціал для забезпечення соціально-економічних змін.

Методологічні основи механізму публічного управління; поняття, сутність, зміст та загальна структура механізму. Діалектика єдності та взаємозв’язку механізмів публічного управління і публічної політики. Різновиди механізмів публічного управління та їх наукова класифікація. Системна сутність механізмів та комплексність їх практичного використання. Адміністративно-організаційний механізм публічного управління: структура, суб'єкти, функції та інструменти. Моніторинг як складова адміністративно-організаційного механізму, що забезпечує зворотний зв'язок між управлінським рішенням і його результатом: види моніторингу (ресурсів, процесів, результатів, впливу), інституційне закріплення моніторингових функцій в органах публічної влади, взаємозв'язок моніторингу з контролем і плануванням. Оцінка потенціалів механізмів

публічного управління у забезпеченні динаміки соціально-економічних змін. Вплив сучасних інформаційних технологій на зміст та технологію реалізації управлінських механізмів. Інноваційні механізми публічного управління (зокрема механізми впровадження державної інноваційної політики) та їх роль у підвищенні ефективності реформ. Компаративний аналіз зарубіжного досвіду впровадження та реалізації механізмів публічного управління та адміністрування

Тема 4. Цифрові технології та інструменти підвищення ефективності публічного управління соціально-економічними змінами.

Сучасні інформаційні технології в науковій та професійній діяльності публічного управління. Електронне урядування та цифрова трансформація публічних сервісів. Вплив цифрових публічних послуг та електронного урядування на ефективність публічного управління. Big Data, AI та предиктивна аналітика для прийняття управлінських рішень. Цифрові платформи участі громадськості та е-демократія. Міжнародні моделі цифровізації публічного сектору (e-Estonia, Gov.UK, Diia). Інформаційні системи моніторингу та оцінки реформ. Кібербезпека та захист даних у публічному управлінні. Предиктивна аналітика. Інформаційні системи моніторингу реформ. Використання цифрових інструментів для підвищення ефективності наукового пошуку та педагогічного процесу

Тема 5. Стратегічне проєктування, фандрейзинг та розробка програмних документів соціально-економічного розвитку.

Методологія розробки стратегій, програм та концепцій розвитку на національному, регіональному та місцевому рівнях. Аналіз та адаптація зарубіжного досвіду публічного управління (ОЕСР, ЄС, скандинавська модель, азійські "тигри"). Форсайт-дослідження та сценарне планування. Програмно-цільовий метод та результативне бюджетування. Імплементація Цілей сталого розвитку (ЦСР). Підготовка проєктних запитів на фінансування досліджень (грантові заявки, Horizon Europe). Оцінка правового і ресурсного забезпечення програмних документів. Добір адекватних механізмів розвитку публічного управління.

Тема 6. Нормотворчий процес, правові механізми регулювання та управління ризиками в умовах соціально-економічних змін.

Технологія розробки проєктів законодавчих та нормативних актів: етапи, процедури, методологія. Оцінка регуляторного впливу (ОРВ) та аналіз соціально-економічних наслідків правових норм. Ідентифікація та мінімізація правових ризиків нормативних актів. Державне регулювання економічної діяльності: дерегуляція, лібералізація, "регуляторна гільйотина". Удосконалення правового механізму державного регулювання окремих форм публічно-приватної взаємодії як напрям зниження регуляторних ризиків. Антимонопольна політика та захист конкуренції. Адаптація законодавства до міжнародних стандартів (acquis communautaire ЄС). Публічні консультації та залучення стейкхолдерів до нормотворчого процесу. Аналіз наслідків правового регулювання.

Тема 7. Теорія та практика адаптування досвіду Європейського Союзу з використання механізмів публічного управління соціально-економічними змінами до потреб України

Адаптація та застосування сучасних моделей управління: New Public Management, Good Governance, Collaborative Governance, Agile Government. Проєктування та реорганізація організаційних структур управління на центральному, регіональному та місцевому рівнях. Інституційні механізми координації та подолання опору змінам у публічних організаціях. Реформування системи центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ). Публічно-приватне партнерство (ППП) та інші інноваційні форми взаємодії; інноваційні технології у сфері ППП як приклад адаптації досвіду Європейського Союзу до українських реалій. Міжнародний досвід адміністративних реформування механізмів публічного управління соціально-економічними змінами. Управління змінами в публічних організаціях та подолання опору.

Тема 8. Інноваційні підходи до розв'язання проблем публічного управління соціально-економічними змінами та процедури їх формалізації у публічній політиці.

Зміст та процедури повного циклу аналізу публічної політики (policy analysis). Забезпечення соціально-економічних змін через механізми policy cycle. Методи авторитетного обґрунтування інноваційних ідей: policy briefs, аналітичні записки, наукові публікації. Аргументація політичних рішень та залучення стейкхолдерів до формування політики. Критерії, індикатори та метрики оцінки соціально-економічних змін. Методи оцінки ефективності управлінських рішень: cost-benefit analysis, cost-effectiveness analysis. Інструменти аналізу державної політики. Міжнародні рейтинги та системи бенчмаркінгу (Doing Business, Government Effectiveness Index, Open Government Index). Аудит ефективності та performance audit. Моніторинг реалізації стратегічних

документів як складова адміністративно-організаційного механізму: системи індикаторів, логічна рамка та теорія змін, розмежування моніторингу й оцінювання, використання даних моніторингу для оперативного коригування публічної політики. Комплексний аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду реформування. Обґрунтування інноваційних ідей розв'язання проблем публічної політики.

Тема 9. Комунікаційні стратегії та механізми обґрунтування публічної політики.
Аналіз комунікаційних стратегій органів влади. Методи обґрунтування та аргументації політичних рішень. Громадська участь та партисипативна демократія у формуванні політики. Електронне урядування та е-демократія як інструменти залучення громадян. Громадський контроль та підзвітність влади. Управління опором змінам: аналіз причин та стратегії подолання. Формування громадської підтримки реформ через авторитетне обґрунтування. Роль ЗМІ та соціальних мереж у просуванні інноваційних ідей. Інструменти доказової комунікації

Тема 10. Комплексна оцінка ефективності механізмів публічного управління, цифровий аудит в умовах надзвичайних ситуацій та обґрунтування інноваційних рішень.
Критерії та індикатори оцінки соціально-економічних змін. Методи оцінки ефективності управлінських рішень: cost-effectiveness analysis, social return on investment (SROI). Процедури повного циклу аналізу державної політики (policy analysis). Методи обґрунтування інноваційних підходів до розв'язання проблем публічної політики. Міжнародні рейтинги та бенчмаркінг як інструменти порівняльного аналізу. Аудит ефективності та оцінка регуляторного впливу. Уроки вітчизняного та зарубіжного досвіду реформування. Інструменти авторитетного обґрунтування політичних рекомендацій: policy briefs, аналітичні записки, наукові публікації. Аудит ефективності та оцінка регуляторного впливу. Цифровізація аудиту публічних фінансів як інструмент забезпечення підзвітності публічного управління в умовах надзвичайних ситуацій і воєнної невизначеності

Теми практичних занять

Тема 2. Соціально-економічні зміни та особливості управління ними на місцевому, регіональному та державному рівнях.
Проведення порівняльного аналізу запитів на зміни на місцевому, регіональному та державному рівнях. Діагностика властивостей системи до саморозвитку через аналіз показників життєстійкості громад. Ідентифікація та мапування суб’єктів і об’єктів трансформаційних процесів. Оцінка впливу цифровізації на швидкість та якість реалізації змін у вертикалі влади.

Тема 4. Цифрові технології та інструменти підвищення ефективності публічного управління соціально-економічними змінами.
Використання предиктивної аналітики для моделювання наслідків управлінських рішень. Проєктування функціональної архітектури платформ е-демократії та цифрової участі. Симуляція роботи з Big Data для моніторингу соціально-економічних показників. Аудит кібербезпеки та протоколів захисту даних у публічних сервісах. Використання AI-інструментів у науковому пошуку.

Тема 6. Нормотворчий процес, правові механізми регулювання та управління ризиками в умовах соціально-економічних змін.
Розробка структури та тексту проєкту нормативно-правового акту. Практичне проведення процедури оцінки регуляторного впливу. Матричний аналіз правових та соціально-економічних ризиків запроваджуваних норм. Моделювання публічних консультацій зі стейкхолдерами щодо регуляторної політики.

Тема 8. Інноваційні підходи до розв’язання проблем публічного управління соціально-економічними змінами та процедури їх формалізації у публічній політиці.
Підготовка повного пакету аналітичних документів: аналітична записка, наукове резюме. Відпрацювання процедур повного циклу аналізу публічної політики на прикладі актуальної проблеми. Розрахунок та інтерпретація метрик ефективності управлінських рішень. Проведення бенчмаркінгу за міжнародними індексами (Government Effectiveness Index тощо). Розроблення системи індикаторів моніторингу реалізації обраного стратегічного документа та процедури використання його результатів для коригування управлінських рішень.

Тема 10. Комплексна оцінка ефективності механізмів публічного управління, цифровий аудит в умовах надзвичайних ситуацій та обґрунтування інноваційних рішень.

Практичне застосування методів Cost-Effectiveness Analysis та SROI (соціальне повернення на інвестиції). Проведення експрес-аудиту результативності стратегічного документа. Формулювання пакету обґрунтованих політичних рекомендацій за результатами оцінювання. Аналіз уроків впровадження реформ на основі вітчизняних та зарубіжних ретроспективних кейсів.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Самостійна робота передбачає систематичне опрацювання лекційного матеріалу, підготовку до практичних занять, а також поглиблене вивчення окремих тем і питань, що не охоплені лекційними годинами, задля стимулювання дослідницької активності здобувачів.
Основними видами позааудиторної самостійної роботи є: опрацювання додаткових джерел та нормативно-правової бази (аналіз офіційних вебпорталів органів державної влади, місцевого самоврядування та судових інституцій для дослідження реальних кейсів інформаційно-аналітичного супроводу публічного управління); підготовка наукових доповідей за обраною тематикою із поглибленим аналізом наукових джерел та практичного досвіду.
Теми для самостійного опрацювання:
Тема 1. Теоретико-методологічний інструментарій розв'язання проблем публічного управління соціально-економічними змінами
Загальні та спеціальні методи наукового пізнання в дослідженні соціально-економічних змін. Закони, закономірності та принципи управління трансформаційними процесами. Концептуальні підходи до публічного управління змінами: системний, процесний, ситуаційний, синергетичний. Теорії змін: еволюційна, революційна, інституціональна. Методологія аналізу публічної політики (policy analysis) та її інструментарій. Процедури policy cycle для забезпечення соціально-економічних змін. Методологія наукового обґрунтування управлінських рішень для розв'язання актуальних проблем галузі.
Тема 2. Соціально-економічні зміни та особливості управління ними на місцевому, регіональному та державному рівнях.
Цивілізаційні виклики та філософія трансформації; діалектика єдності змісту трансформації та зміни. Поняття та різновиди соціально-економічних змін, рівні їх актуалізації. Соціально-економічні зміни як рефлексія системи та її властивість до саморозвитку. Обґрунтування підстав для втручання держави в управління змінами. Детермінанти формування запитів на соціально-економічні зміни. Суб'єкти та об'єкти трансформаційних процесів. Специфіка формування запитів на зміни на місцевому, регіональному та державному рівнях (вертикаль публічної влади). Вплив цифровізації, інструментів електронного урядування та Big Data на динаміку соціально-економічних змін
Тема 3. Механізми публічного управління та їх інноваційний потенціал для забезпечення соціально-економічних змін.
Методологічні основи механізму публічного управління; поняття, сутність, зміст та загальна структура механізму. Діалектика єдності та взаємозв'язку механізмів публічного управління і публічної політики. Різновиди механізмів публічного управління та їх наукова класифікація. Системна сутність механізмів та комплексність їх практичного використання. Адміністративно-організаційний механізм публічного управління: структура, суб'єкти, функції та інструменти. Моніторинг як складова адміністративно-організаційного механізму, що забезпечує зворотний зв'язок між управлінським рішенням і його результатом: види моніторингу (ресурсів, процесів, результатів, впливу), інституційне закріплення моніторингових функцій в органах публічної влади, взаємозв'язок моніторингу з контролем і плануванням. Оцінка потенціалів механізмів публічного управління у забезпеченні динаміки соціально-економічних змін. Вплив сучасних інформаційних технологій на зміст та технологію реалізації управлінських механізмів. Інноваційні механізми публічного управління (зокрема механізми впровадження державної інноваційної політики) та їх роль у підвищенні ефективності реформ. Компаративний аналіз зарубіжного досвіду впровадження та реалізації механізмів публічного управління та адміністрування.
Тема 4. Цифрові технології та інструменти підвищення ефективності публічного управління соціально-економічними змінами.

Сучасні інформаційні технології в науковій та професійній діяльності публічного управління. Електронне урядування та цифрова трансформація публічних сервісів. Вплив цифрових публічних послуг та електронного урядування на ефективність публічного управління. Big Data, AI та предиктивна аналітика для прийняття управлінських рішень. Цифрові платформи участі громадськості та е-демократія. Міжнародні моделі цифровізації публічного сектору (e-Estonia, Gov.UK, Diia). Інформаційні системи моніторингу та оцінки реформ. Кібербезпека та захист даних у публічному управлінні. Предиктивна аналітика. Інформаційні системи моніторингу реформ. Використання цифрових інструментів для підвищення ефективності наукового пошуку та педагогічного процесу.

Тема 5. Стратегічне проєктування, фандрейзинг та розробка програмних документів соціально-економічного розвитку.

Методологія розробки стратегій, програм та концепцій розвитку на національному, регіональному та місцевому рівнях. Аналіз та адаптація зарубіжного досвіду публічного управління (ОЕСР, ЄС, скандинавська модель, азійські "тигри"). Форсайт-дослідження та сценарне планування. Програмно-цільовий метод та результативне бюджетування. Імплементація Цілей сталого розвитку (ЦСР). Підготовка проєктних запитів на фінансування досліджень (грантові заявки, Horizon Europe). Оцінка правового і ресурсного забезпечення програмних документів. Добір адекватних механізмів розвитку публічного управління.

Тема 6. Нормотворчий процес, правові механізми регулювання та управління ризиками в умовах соціально-економічних змін.

Технологія розробки проєктів законодавчих та нормативних актів: етапи, процедури, методологія. Оцінка регуляторного впливу (ОРВ) та аналіз соціально-економічних наслідків правових норм. Ідентифікація та мінімізація правових ризиків нормативних актів. Державне регулювання економічної діяльності: дерегуляція, лібералізація, "регуляторна гільйотина". Удосконалення правового механізму державного регулювання окремих форм публічно-приватної взаємодії як напрям зниження регуляторних ризиків. Антимонопольна політика та захист конкуренції. Адаптація законодавства до міжнародних стандартів (acquis communautaire ЄС). Публічні консультації та залучення стейкхолдерів до нормотворчого процесу. Аналіз наслідків правового регулювання.

Тема 7. Теорія та практика адаптування досвіду Європейського Союзу з використання механізмів публічного управління соціально-економічними змінами до потреб України.

Адаптація та застосування сучасних моделей управління: New Public Management, Good Governance, Collaborative Governance, Agile Government. Проєктування та реорганізація організаційних структур управління на центральному, регіональному та місцевому рівнях. Інституційні механізми координації та подолання опору змінам у публічних організаціях. Реформування системи центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ). Публічно-приватне партнерство (ППП) та інші інноваційні форми взаємодії; інноваційні технології у сфері ППП як приклад адаптації досвіду Європейського Союзу до українських реалій. Міжнародний досвід адміністративних реформування механізмів публічного управління соціально-економічними змінами. Управління змінами в публічних організаціях та подолання опору.

Тема 8. Інноваційні підходи до розв'язання проблем публічного управління соціально-економічними змінами та процедури їх формалізації у публічній політиці.

Зміст та процедури повного циклу аналізу публічної політики (policy analysis). Забезпечення соціально-економічних змін через механізми policy cycle. Методи авторитетного обґрунтування інноваційних ідей: policy briefs, аналітичні записки, наукові публікації. Аргументація політичних рішень та залучення стейкхолдерів до формування політики. Критерії, індикатори та метрики оцінки соціально-економічних змін. Методи оцінки ефективності управлінських рішень: cost-benefit analysis, cost-effectiveness analysis. Інструменти аналізу державної політики. Міжнародні рейтинги та системи бенчмаркінгу (Doing Business, Government Effectiveness Index, Open Government Index). Аудит ефективності та performance audit. Моніторинг реалізації стратегічних документів як складова адміністративно-організаційного механізму: системи індикаторів, логічна рамка та теорія змін, розмежування моніторингу й оцінювання, використання даних моніторингу для оперативного коригування публічної політики. Комплексний аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду реформування. Обґрунтування інноваційних ідей розв'язання проблем публічної політики

Тема 9. Комунікаційні стратегії та механізми обґрунтування публічної політики.

Аналіз комунікаційних стратегій органів влади. Методи обґрунтування та аргументації політичних рішень. Громадська участь та партисипативна демократія у формуванні політики. Електронне урядування та е-демократія як інструменти залучення громадян. Громадський контроль та підзвітність влади. Управління опором змінам: аналіз причин та стратегії подолання. Формування громадської підтримки реформ через авторитетне обґрунтування. Роль ЗМІ та соціальних мереж у просуванні інноваційних ідей. Інструменти доказової комунікації

Тема 10. Комплексна оцінка ефективності механізмів публічного управління, цифровий аудит в умовах надзвичайних ситуацій та обґрунтування інноваційних рішень.

Критерії та індикатори оцінки соціально-економічних змін. Методи оцінки ефективності управлінських рішень: cost-effectiveness analysis, social return on investment (SROI). Процедури повного циклу аналізу державної політики (policy analysis). Методи обґрунтування інноваційних підходів до розв'язання проблем публічної політики. Міжнародні рейтинги та бенчмаркінг як інструменти порівняльного аналізу. Аудит ефективності та оцінка регуляторного впливу. Уроки вітчизняного та зарубіжного досвіду реформування. Інструменти авторитетного обґрунтування політичних рекомендацій: policy briefs, аналітичні записки, наукові публікації. Аудит ефективності та оцінка регуляторного впливу. Цифровізація аудиту публічних фінансів як інструмент забезпечення підзвітності публічного управління в умовах надзвичайних ситуацій і воєнної невизначеності.

Література та навчальні матеріали

Базова література

1. Адміністративне управління територіальними громадами : навч. посіб. / В. М. Бабаєв та кол. авт.; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 292 с.
2. Антохов А.А., Клевчік Л.Л., Лусте О.О. Управління змінами: навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т. імені Юрія Федьковича. 2022. 208 с.
3. Відновлення та системний післявоєнний розвиток України – переможниці в умовах нового світового правопорядку: аналіз, погляди, передбачення : міжнар. колективна монографія / за заг. ред.: Ю. М. Бисаги, Д. М. Бєлова, І. С. Пироги та ін. Братислава ; Ужгород : РІК-У, 2023. 286 с.
4. Дєгтяр А. О., Дєгтяр О. А., Калашнікова Х. І., Гнатенко М. К. Публічне управління та адміністрування : навч. посіб. Харків : НАУ «ХАІ», 2021. 128 с.
5. Павліха Н. В., Цимбалюк І. О., Хомюк Н. Л., Войчук М. В., Савчук А. Ю., Коломечюк В. В., Цимбалюк С. М. Безпека сталого розвитку регіонів та територіальних громад України на засадах інклюзивного зростання : монографія. Волинський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк. 2022. 514 с.
6. Публічне управління та адміністрування у сфері національної безпеки (системні, політичні та економічні аспекти): Словник-довідник / С.П.Завгородня, М.Г.Орел, Г.П.Ситник [уклад.] / за заг.ред. Д.В.Неліпи, Є.О.Романенка, Г.П.Ситника. Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020. 380 с.
7. Сазонець І. Л., Ковшун Н. Е. С 14 Управління науковими проектами: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 208 с.
8. Ситник Г. П., Зубчик О. А., Орел М. Г., Штельмашенко М. Г. Політико-правове забезпечення публічного управління та адміністрування : підручник / за ред. Г. П. Ситника. Вінниця : ФОП Кушнір Ю. В., 2020. 504 с.
9. Сумець, О. М. Стратегічний менеджмент : підручник; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. Харків : ХНУВС, 2021. 208 с.
10. Шибаєва Н. В., Бабан Т. О. Державне регулювання економіки: навчальний посібник. Харків: ДБТУ, 2022. 272 с.

Додаткова література

1. Публічне управління та адміністрування у цифровому суспільстві: монографія / Г. В. Ортіна та інш. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2020. 194 с.
2. Сучасні підходи і напрями розвитку публічного управління та адміністрування: підручник / А. О. Науменко, О. В. Смігунова, О. В. Дудник, С. І. Міненко; за ред. д-ра наук з держ. управління, проф. В. Д. Бакуменка; ДБТУ. Харків: Майдан, 2022. 280 с.

3. Круглов В. Удосконалення правового механізму державного регулювання розвитку державно-приватного партнерства. Наукові інновації та передові технології. 2021. № 2 (2). С. 34–45.
4. Moroz V., Buka S., Moroz S., Trush O., Moroz O. Methodology of organization of scientific research: manual in two parts in the group of international authors – part 1: Theoretical and methodological basics of organization of scientific research. Lviv: publishing house «Novyi Svit – 2000», 2024. 128 p.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів
100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді екзамену (40%) та поточного оцінювання (60%).
Екзамен включає: теоретичний блок (усні запитання) — 3 питання з теорії (перевірка розуміння базових понять, концепцій та категорій); практичний блок — 1 ситуаційне завдання (аналіз конкретної управлінської чи правової ситуації (кейсу), пошук шляхів її вирішення та аргументація позиції під час усної доповіді. Поточне оцінювання: 2 онлайн тести та вирішення практичних завдань (по 30%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.
Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/

Погодження

Силабус погоджено	Дата погодження, підпис 28.06.2024	Завідувач кафедри Володимир МОРОЗ
	Дата погодження, підпис 28.06.204	Гарант ОНП Володимир МОРОЗ